

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/107/2016
Identifikačné číslo spisu:	8107221103
Dátum vydania rozhodnutia:	17.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8107221103.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu F. M., bývajúceho v Y., zastúpeného JUDr. Mgr. Radimom Komkom, LL.M., advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná č. 27, proti žalovaným 1/ B. B., bývajúcemu v F., 2/ J. M., bývajúcej v Y., 3/ Q. M., bývajúcej v B., 4/ Z. B., bývajúcej v Y., 5/ W. Q., bývajúcej v I., 6/ N. M., bývajúcej v N., 7a/ W. B., 7b/ B. B., 7c/ W. B., bývajúcim v Y., 8/ W. V., bývajúcej B., 9/ V. B., bývajúcemu na neznámom mieste, zastúpenému Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdková č. 36, 10/ F. Y., bývajúcej na neznámom mieste, zastúpenej Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdková č. 36, o určenie vlastníckeho práva, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25 C 64/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 4. septembra 2014 sp. zn. 11 Co 129/2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 4. septembra 2014 sp. zn. 11 Co 129/2013 a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov rozsudkom z 9. októbra 2013 čík. 25 C 64/2007-401 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že do dedičstva po a/ V. M., ktorý zomrel XX. I. XXXX, patrí spoluvlastnícky podiel 12/40 nehnuteľností v katastrálnom území E. zapísaných na liste vlastníctva č. XXX ako parcela č. XXX/XX. - orná pôda vo výmere XX XXX m² a parcela č. XXX/XX - lesné pozemky vo výmere XX XXX m², b/ F. B., ktorý zomrel X. T. XXXX, patrí spoluvlastnícky podiel 8/40 týchto nehnuteľností.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove rozsudkom zo 4. septembra 2014 sp. zn. 11 Co 129/2013 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol o trovách odvolacieho konania.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca 9. septembra 2014 dovolanie. Žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

5. Žalovaní 2/, 3/, 4/, 5/ a 6/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhli dovolaniu vyhovieť. Podľa ich názoru súd procesne a hmotnoprávne pochybil tým, že nerozhodol o celom predmete konania.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť.

8. Len tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania ani pre odmietnutie dovolania, vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Otázku, či v danej veci podané dovolanie vyvolalo účinky umožňujúce po uvedenom dni uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, posudzoval dovolací súd podľa ustanovení právnej úpravy účinnej do uvedeného dňa (§ 470 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 470 ods. 2 CSP).

9. Podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal [viď § 236 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“)]. Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku, ktorý nemá znaky tých rozsudkov, proti ktorým bolo dovolanie v zmysle § 238 O.s.p. prípustné.

10. V danej veci by preto dovolanie žalobcu bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.

11. Právny poriadok účinný v čase podania dovolania ukladal dovolaciemu súdu (§ 242 ods. 1, veta druhá O.s.p.), aby aj ex offio posúdil, či v konaní nedošlo k niektorej z najzávažnejších procesných väd (zmätočnosti), ktoré boli vymenované v § 237 ods. 1 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťalo dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

12. Ustanovenie § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p. dopadalo na prípady, v ktorých ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania (strana sporu), nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (stranou sporu). Predpokladom spôsobilosti byť účastníkom konania (stranou sporu) bola hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť fyzických osôb mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou, prípadne vyhlásením za mŕtveho.

13. V danom prípade zo spisu vyplýva, že H. B., ktorý sa pôvodne zúčastňoval sporu v procesnom postavení žalovaného 7/, zomrel 31. júla 2014. Odvolací súd, ktorý o tejto skutočnosti nemal vedomosť, vec prejednal a rozhodol 4. septembra 2014, teda v čase, v ktorom už menovaný nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. V dôsledku toho postup odvolacieho súdu vykazuje znaky procesnej vady zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. b/ O.s.p., na ktorú musel vziať dovolací súd zreteľ. Táto vada zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale tiež jeho opodstatnenosť. V prípade, že v

konaní dôjde k vade takejto povahy, treba napadnuté rozhodnutie zrušiť.

14. Dovolací súd z uvedeného dôvodu rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP).

15. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.